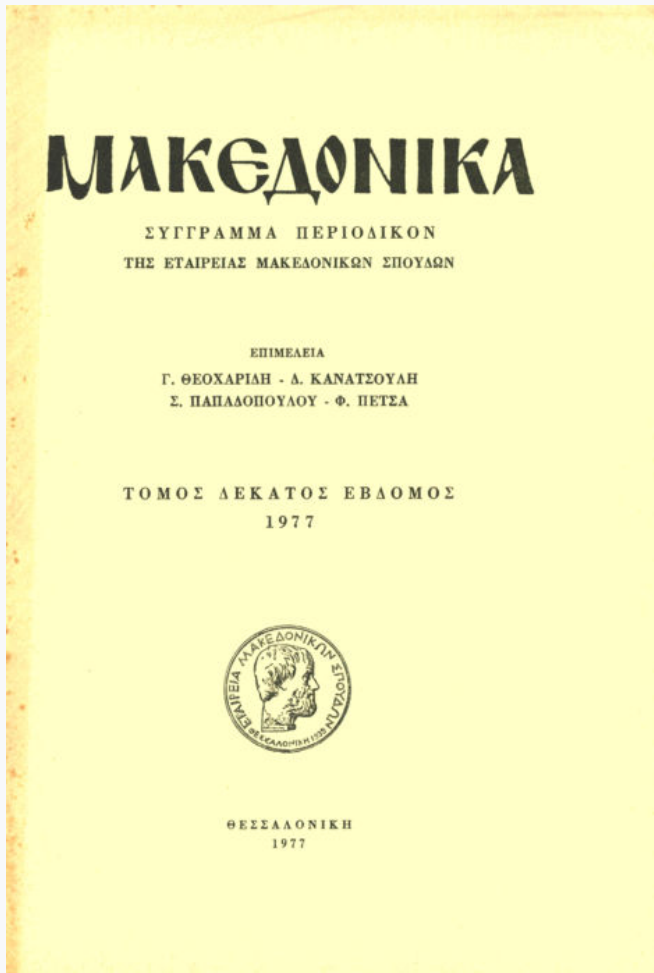

Μακεδονικά

Τόμ. 17, Αρ. 1 (1977)

Πληροφορίες για την κίνηση ελληνικών σχολείων της Μακεδονίας στις εφημερίδες "Ερμής" και "Φάρος" της Μακεδονίας (1875-1893)

Σιδηρούλα Ζιώγου-Καραστεργίου

doi: [10.12681/makedonika.374](https://doi.org/10.12681/makedonika.374)

Copyright © 2014, Σιδηρούλα Ζιώγου-Καραστεργίου

Άδεια χρήσης [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Ζιώγου-Καραστεργίου Σ. (1977). Πληροφορίες για την κίνηση ελληνικών σχολείων της Μακεδονίας στις εφημερίδες "Ερμής" και "Φάρος" της Μακεδονίας (1875-1893). *Μακεδονικά*, 17(1), 399-404.
<https://doi.org/10.12681/makedonika.374>

ΣΥΜΜΕΙΚΤΑ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΣΤΙΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ «ΕΡΜΗΣ» ΚΑΙ «ΦΑΡΟΣ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ» (1875-1893)

Ἡ πρώτη ἑλληνικὴ ἐφημερίδα κυκλοφόρησε στὴ Θεσσαλονίκη στὶς 13 Μαΐου 1875 μὲ τὴν ἐπωνυμία «Ἑρμῆς» καὶ διευθυντὴ τὸν Σ.Κ. Γκαρπολά. Ὁ «Ἑρμῆς» μετὰ τὸ 1881 κυκλοφορεῖ σὰν «Φάρος τῆς Μακεδονίας». Στὴ βιβλιοθήκη τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης ὑπάρχουν οἱ ἐξῆς τόμοι τῶν ἐφημερίδων αὐτῶν:

«Ἑρμῆς»: τόμ. 1,2,3,4,5,6 (1875-1881) [ἐπίσημα βιβλιοθήκης: ΑΠ. 995].

«Φάρος τῆς Μακεδονίας»: τόμ. 7-11 (1881-1886),
τόμ. 13-16 (1887-1891)

καὶ τόμ. 18 (1892-1893) [ἐπίσημα βιβλιοθήκης: ΑΠ. 996].

Κατὰ τὴ συλλογὴ στοιχείων γιὰ τὴν ἱστορία τῶν σχολείων τῆς Θεσσαλονίκης διαπιστώθηκε ὅτι στὶς ἐφημερίδες αὐτὲς ὑπάρχουν διάφορες πληροφορίες γιὰ τὴν ἐκπαιδευτικὴ κίνηση καὶ ἄλλων χωρίων, κωμοπόλεων καὶ πόλεων τῆς Μακεδονίας. Οἱ σχετικὲς παραπομπὲς συγκεντρώθηκαν στὸν παρακάτω κατάλογο πού ἔχει καθαρὰ πρακτικὸ σκοπὸ: νὰ βοηθήσει ὅποιον ἐνδιαφέρεται γιὰ τὴν ἱστορία τῶν σχολείων μιᾶς ὀρισμένης περιοχῆς νὰ ἐντοπίσει στοιχεῖα πού θὰ τοῦ εἶναι τυχὸν χρήσιμα.

Ὁ κατάλογος περιλαμβάνει τὸ ὄνομα τοῦ χωριοῦ, τῆς κωμόπολης ἢ τῆς πόλης (δὲν συμπεριλαμβάνεται μόνον ἡ Θεσσαλονίκη), περίληψη ἀπὸ τὸ περιεχόμενον τοῦ ἄρθρου, τὸ ὄνομα τῆς ἐφημερίδας, τὸν ἀριθμὸ τοῦ φύλλου τῆς ἐφημερίδας (ἀριθ.), τὴν ἡμερομηνία (σὲ παρενθέσεις), τὴ στήλη (στ.) καὶ τὴ σελίδα (σ.). Ὅταν γιὰ μιὰ πόλη ὑπάρχουν περισσότερες ἀπὸ μία παραπομπές, αὐτὲς τοποθετοῦνται μὲ τὴ χρονολογικὴ σειρά τῶν φύλλων τῆς ἐφημερίδας ὅπου εἶναι καταχωρημένες.

Ἄλιστράτη

Ἐξετάσεις τῶν σχολείων, «Φάρος τῆς Μακεδονίας», ἀριθ. 784 (13-7-1883), στ. 3, σ. 1.

Ἀνασελίτσα (Νεάπολη)

Τσοτύλειος Σχολή, «Φάρος τῆς Μακεδονίας», ἀριθ. 1181 (26-9-1887), στ. 2, σ. 2.

Ἀσβεστοχώρι

Δασκάλεις τῶν σχολείων, «Ἑρμῆς», ἀριθ. 31 (26-8-1875), στ. 2, σ. 2. καὶ στ. 1, σ. 3.

» Ἐξετάσεις Ἑλληνικῆς Σχολῆς, «Ἑρμῆς», ἀριθ. 411 (17-7-1879), στ. 1, σ. 1.

Βελβενδὸ

Ἐξετάσεις νηπιαγωγείου, «Ἑρμῆς», ἀριθ. 40 (26-9-1875), στ. 1, σ. 2.

Βελισσός

Ἑλληνοδημοτικὸ σχολεῖο τῆς Ἑλληνοβλαχικῆς κοινότητος Βελισσοῦ πρόδοος τοῦ σχολείου, «Ἑρμῆς», ἀριθ. 207 (8-7-1877), στ. 2, σ. 1.

» Ἐξετάσεις ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων Ἑλληνικὸ καὶ Δημοτικὸ σχολεῖο, νηπιαγωγεῖο, παρθεναγωγεῖο, «Ἑρμῆς», ἀριθ. 415 (31-7-1879), στ. 1-2, σ. 1.

Βελισσός

- » Θυμέλιος λίθος σχολείου της έλληνοβλαχικής κοινότητας, «Ερμής» αριθ. 512 (18-7-1880), στ. 1-2, σ. 2.
- » Διορισμός νηπιαγωγού Καλλιρρόης Παπαθωμά, «Ερμής», αριθ. 523 (29-8-1880), στ. 3-4, σ. 1.

Βέροια

- » Έξετάσεις Μελετήσιου Παρθεναγωγείου, «Ερμής», αριθ. 114 (9-7-1876), στ. 2, σ. 2.
- » Κληροδότημα Εύθυμίας Γιανακού στα έλληνικά σχολεία Βεροίας, «Ερμής», αριθ. 188 (1-4-1877), στ. 1, σ. 2.
- » Μελέτειον Παρθεναγωγείον έξετάσεις Ίουλίου, «Φάρος της Μακεδονίας», αριθ. 578 (18-7-1881), στ. 1, σ. 2.
- » Θεατρική παράσταση ύπερ των σχολείων, «Φάρος της Μακεδονίας», αριθ. 748 (26-2-1883), στ. 1, σ. 2.

Βιτώλια (Μοναστήρι)

- » Ανέγερση παρθεναγωγείου με δωρεά των Θεοχάρη και Ίωάννη Δημητρίου από την Άλεξάνδρεια «Ερμής», αριθ. 502 (13-6-1880), στ. 2, 3, 4, σ. 1.
- » Πρόσληψη των καθηγητών Οικονομίδη και Ρηγάδη, «Φάρος της Μακεδονίας», αριθ. 596 (3-9-1881), στ. 3, σ. 1.
- » Διευθύντρια του παρθεναγωγείου ή Σοφία Γκίκα, «Φάρος της Μακεδονίας», αριθ. 691 (4-8-1882), στ. 1, σ. 1.
- » Γυμνάσιο: διορίζεται γυμνασιάρχης ό Π. Ν. Παπαγεωργίου, «Φάρος της Μακεδονίας», αριθ. 868 (22-8-1884), στ. 3, σ. 1.
- » Γυμνάσιο: διορισμός γυμνασιάρχη, «Φάρος της Μακεδονίας», αριθ. 980 (21-9-1885), στ. 2, σ. 1.
- » Δωρεά 100 όθωμ. λιβρών από τον Γ. Παπάζογλου για τα σχολεία, «Φάρος της Μακεδονίας», αριθ. 1243 (25-5-1888), στ. 1-3, σ. 3.

Βογατσικό

- » Ανέγερση παρθεναγωγείου, «Ερμής», αριθ. 64 (19-12-1875), στ. 1-2, σ. 2.

Βοδενά (Έδεσσα)

- » Σχολεία, «Φάρος της Μακεδονίας», αριθ. 584 (1-8-1881) στ. 1-3, σ. 2.

Γευγελή

- » Γιορτή τριών Ίεραρχών λόγος του σχολάρχη Ι. Σαχίνη, «Ερμής», αριθ. 369 (9-2-1879), στ. 3, σ. 3.
- » Έξετάσεις Ίουλίου των έλληνικών σχολείων, «Φάρος της Μακεδονίας», αριθ. 690 (31-7-1882), στ. 3, σ. 1.
- » Έλληνικά σχολεία έξετάσεις Ίουλίου, «Φάρος της Μακεδονίας», αριθ. 862 (28-7-1884) στ. 1-2, σ. 2.

Γιδάς (Άλεξάνδρεια)

- » Εκθεση της έξεταστικής έπιτροπής για την κατάσταση των σχολείων, «Φάρος της Μακεδονίας», αριθ. 858 (14-6-1884), στ. 2-3, σ. 1, και στ. 1, σ. 2.

Γρεβενά

- » Σύσταση παρθεναγωγείου, «Ερμής», αριθ. 63 (16-12-1875), στ. 1-2, σ. 2.
- » Σύσταση Φιλεκαπαιδευτικής Άδελφότητας, «Ερμής», αριθ. Φιλεκαπαιδευτικής Άδελφότητας «Ερμής», αριθ. 89 (2-4-1876), στ. 3, σ. 1.

Γουμένισσα

Έρανος για την απόκτηση κατάλληλου εκπαιδευτικού καταστήματος, «Ερμής», αριθ. 426 (7-981-79), στ. 2-3, σ. 1.

Δοϊράνη

Έξετάσεις νηπιαγωγείου και ελληνικού σχολείου, «Ερμής», αριθ. 416 (3-8-1879) στ. 2, σ. 1.

» Σχολεία έξετάσεις, «Φάρος της Μακεδονίας», αριθ. 588 (13-8-1881), στ. 3, σ. 1.

Δράμα

Σχολεία έναρξη μαθημάτων, «Φάρος της Μακεδονίας», αριθ. 731 (22-12-1882), στ. 2-3, σ. 1.

Έπανομή

Έξετάσεις σχολείων αρρένων και θηλέων, «Ερμής», αριθ. 498 (30-5-1880), στ. 3, σ. 1.

» Έκπαιδευτική κατάσταση Έπανομής, «Φάρος της Μακεδονίας», αριθ. 615 (17-10-1881), στ. 3, σ. 1, και στ. 2, σ. 2.

Έρισσός

Ίδρυση νέας σχολής, «Ερμής», αριθ. 73 (6-2-1876), στ. 1-2, σ. 3, και αριθ. 146 (29-10-1876), στ. 3, σ. 3.

Καβάλα

Ευχαριστήριο των σπουδαστών των ελληνικών εκπαιδευτηρίων της Καβάλλας προς τον κ. Φρειδερίκο Σιαρνό, για χρηματική και ύλική δωρεά, «Ερμής», αριθ. 523 (29-8-1880), στ. 3-4, σ. 1.

Καπουτζίδες (Πυλαία)

Έξετάσεις δημοτικής σχολής, «Ερμής», αριθ. 415 (31-7-1879), στ. 1-2, σ. 1.

Καστοριά

Έκπαιδευτική κατάσταση της έπαρχίας Καστοριάς, «Φάρος της Μακεδονίας», αριθ. 589 (18-8-1881), στ. 1-3, σ. 1 και στ. 1-3, σ. 2: αριθ. 596 (3-9-1881), στ. 3, σ. 1, και αριθ. 599 (10-9-1881), στ. 1-3, σ. 1.

» Έξετάσεις της ελληνικής σχολής και του Παρθεναγωγείου, «Φάρος της Μακεδονίας», αριθ. 860 (21-7-1884), στ. 3, σ. 1.

Καταφύγι

Άστικό σχολείο έξετάσεις Ίουλίου, αριθμός μαθητών και δασκάλων, «Φάρος της Μακεδονίας», αριθ. 858 (14-6-1884), στ. 1-2, σ. 1.

Κατερίνη

Σύσταση νηπιαγωγείου, «Ερμής», αριθ. 33 (2-9-1875), στ. 2, σ. 1.

» Έκδοση λαχείου προς όφελος των σχολείων, «Ερμής», αριθ. 74 (10-2-1876), στ. 1, σ. 2.

Κλεισούρα

Κατάσταση εκπαιδευτικών καταστημάτων. Σχολεία, αριθμός μαθητών, δάσκαλοι, «Ερμής», αριθ. 75 (13-2-1876), στ. 2-3, σ. 3.

» Έξετάσεις σχολείων άποσύνθεση των ελληνικών σχολείων λόγω της ρουμανικής προπαγάνδας, «Φάρος της Μακεδονίας», αριθ. 1245 (4-6-1888), στ. 1-2, σ. 2.

Κοζάνη

Παρθεναγωγείο διευθύντρια ή κ. Άναστασία Βόγια, «Φάρος της Μακεδονίας», αριθ. 979 (18-9-1885), στ. 3, σ. 1.

Κοζάνη

- » Σχολεία· συμπλήρωση του προσωπικού των δασκάλων. Διευθυντής της ελληνικής Σχολής ο κ. Γεώργιος Μιχαηλίδης «Φάρος της Μακεδονίας», ἀριθ. 985 (9-10-1885), στ. 3, σ. 1 καὶ ἀριθ. 986 (12-10-1885), στ. 2, σ. 1.
- » Ἑορτὴ τριῶν Ἱεραρχῶν, «Φάρος της Μακεδονίας», ἀριθ. 1017 (8-2-1886), στ. 3, σ. 1.

Κολυνδρός

Ἐξετάσεις τῶν σχολείων, «Ἑρμῆς», ἀριθ. 119 (27-7-1876), στ. 2-3, σ. 1.

Κοριτσά

- Ἑορτὴ τριῶν Ἱεραρχῶν, Κληροδότημα Λάσσου, «Ἑρμῆς», ἀριθ. 376 (13-3-1879), στ. 1-2, σ. 2.
- » Ἐξετάσεις τοῦ παρθεναγωγείου, «Φάρος της Μακεδονίας», ἀριθ. 785 (16-7-1883), στ. 2-3, σ. 2.

Κρίβας (Γρίβας)

Πρόεδρος τοῦ δημοτικοῦ σχολείου· δάσκαλος ὁ Δημήτριος Ζωγράφος, «Φάρος της Μακεδονίας», ἀριθ. 863 (1-8-1884), στ. 3, σ. 1.

Κρούσοβο (Ἀχλαδοχώρι) Ν. Σερρών.

Δωρεὰ 100 ὀθωμ. λιρῶν ἀπὸ τὸν Γ. Παπάζογλου γιὰ τὰ σχολεία, «Φάρος της Μακεδονίας», ἀριθ. 1243 (25-5-1888), στ. 1-3, σ. 3.

Λαγκαδάς

Δημοτικὰ σχολεία Λαγκαδᾶ· πρόσληψη δασκάλων, «Φάρος της Μακεδονίας», ἀριθ. 1273 (17-9-1888), στ. 2-3, σ. 2.

Λαϊνά

Ἐκθεση γιὰ τὴν κατάσταση τοῦ σχολείου, «Φάρος της Μακεδονίας», ἀριθ. 864 (4-8-1884), στ. 2-3, σ. 1.

Λειβάδι

Κατάσταση σχολείου, «Φάρος της Μακεδονίας», ἀριθ. 864 (4-8-1884), στ. 1-2, σ. 1.

Λιαρίγκοβη (Ἀρναία)

- Ἰδρυση νηπιαγωγείου, «Ἑρμῆς», ἀριθ. 53 (11-11-1875), στ. 1-2, σ. 3.
- » Δωρεὰ Δημητρίου Γούτα γιὰ τὰ σχολεία τῆς κοινότητος, «Ἑρμῆς», ἀριθ. 70 (27-1-1876), στ. 1, σ. 4.

Λιτόχωρο

Ἐκδοση λαχείου γιὰ τὴν σύσταση νηπιαγωγείου καὶ τὴν ἀνέγερση κτηρίου, «Ἑρμῆς», ἀριθ. 71 (30-1-1876), στ. 2, σ. 1.

Μεγάροβο

Κατάσταση τῶν σχολείων, «Ἑρμῆς», ἀριθ. 44 (10-10-1875), στ. 1-2, σ. 4.

Νεοχώρι

Ἐξετάσεις τῶν σχολείων, «Ἑρμῆς», ἀριθ. 313 (18-7-1878), στ. 2, σ. 1 καὶ ἀριθ. 511 (15-7-1880), στ. 3, σ. 1.

Νεοφωρούδα

Ἀνάγκες τοῦ σχολείου, «Ἑρμῆς», ἀριθ. 148 (5-11-1876), στ. 3, σ. 3 καὶ ἀριθ. 154 (26-11-1876), στ. 1-3, σ. 4.

Πογδάντσα

Ἑλληνικὴ σχολὴ καὶ νηπιαγωγεῖο. Ἐξετάσεις Ἰουλίου, «Φάρος της Μακεδονίας», ἀριθ. 569 (25-6-1881), στ. 1, σ. 2.

Πολύγυρος

Κατάσταση του Έλληνικού σχολείου, «Ερμής», ἀριθ. 179 (25-2-1877), στ. 2-3, σ. 4 και ἀριθ. 207 (8-7-1877), στ. 3, σ. 3.

» Έξετάσεις τῶν σχολείων, «Ερμής», ἀριθ. 318 (4-8-1878), στ. 2, σ. 1.

» Έξετάσεις τοῦ Έλληνικοῦ σχολείου, «Ερμής», ἀριθ. 411 (17-7-1879), στ. 2, σ. 1.

Πράβι (Έλευθερούπολη)

Σχολεία Πραβίου, «Φάρος τῆς Μακεδονίας», ἀριθ. 1009 (11-1-1885), στ.3, σ. 1 και στ. 1, σ. 2.

Σεμάλτο (Μικρὸ Σούλι)

Κατάσταση τῶν σχολείων, «Φάρος τῆς Μακεδονίας», ἀριθ. 754 (19-3-1883), στ. 3, σ. 2.

Σέρβια

Κατάσταση τῶν σχολείων. Ἀνέγερση κτηρίου γιὰ τὴ Δημοτικὴ Σχολή, «Φάρος τῆς Μακεδονίας», ἀριθ. 979 (18-9-1885) στ. 3, σ. 1.

Σέρρες

Μακεδονικὸς Φιλεκπαιδευτικὸς Σύλλογος Σερρῶν περίληψη τῶν πεπραγμένων τοῦ Συλλόγου ἀπὸ 27-5-1873 ἕως 30-5-1875, «Ερμής», ἀριθ. 20 (18-7-1875), στ. 1-2, σ. 2. Διευθυντὴς τοῦ Γυμνασίου Σερρῶν ὁ κ. Δέλλιος, «Ερμής», ἀριθ. 523 (29-8-1880), στ. 3-4, σ. 1.

» Φιλεκπαιδευτικὸς Σύλλογος Σερρῶν, «Φάρος τῆς Μακεδονίας», ἀριθ. 644 (13-2-1881), στ. 2, σ. 1.

» Σχολεία Σερρῶν. Ἀριθμὸς μαθητῶν, πρόσληψη δασκάλων σὲ διάφορα σχολεία τῆς περιοχῆς, «Φάρος τῆς Μακεδονίας», ἀριθ. 976 (7-9-1885), στ. 1, σ. 2, ἀριθ. 984 (5-10-1885), στ. 1, σ. 2, ἀριθ. 988 (19-10-1885), στ. 1, σ. 2.

» Β' Δημοτικὴ σχολή, «Φάρος τῆς Μακεδονίας», ἀριθ. 989 (23-10-1885), στ. 2-3, σ. 2.

» Α' Δημοτικὴ σχολή, «Φάρος τῆς Μακεδονίας», ἀριθ. 990 (30-10-1885), στ. 2-3, σ. 2.

» Γυμνασιάρχης ὁ κ. Δέλλιος, «Φάρος τῆς Μακεδονίας», ἀριθ. 1144 (16-5-1887), στ. 4, σ. 1.

» Δωρεὰ γιὰ τὴν ἴδρυση παρθεναγωγείου, «Φάρος τῆς Μακεδονίας», ἀριθ. 1343 (21-6-1889), στ. 4, σ. 2 και στ. 1, σ. 3.

» Ἀνέγερση παρθεναγωγείου, «Φάρος τῆς Μακεδονίας», ἀριθ. 1499 (20-2-1891), στ. 2, σ. 2 και ἀριθ. 1503 (6-3-1891), στ. 1-2, σ. 2.

Σιάτιστα

Δωρεὰ Θεοδ. Χατζῆ Ἰωαννίδη, «Ερμής», ἀριθ. 35 (9-9-1875), στ. 1, σ. 2.

» Κατάσταση σχολείων ἴδρυση παρθεναγωγείου, «Ερμής», ἀριθ. 44 (10-10-1875), στ. 1-2, σ. 3.

» Διευθύντρια τοῦ παρθεναγωγείου ἡ κ. Δ. Κανταρτζῆ, «Ερμής», ἀριθ. 45 (14-10-1875), στ. 1, σ. 2.

» Έξετάσεις Ἑλληνικῆς σχολῆς, «Ερμής», ἀριθ. 412 (20-7-1879), στ. 2-3, σ. 1.

» Γυμνάσιο Σιατίστης δωρεὰ Τραμπαντζῆ, «Φάρος τῆς Μακεδονίας», ἀριθ. 1164 (23-7-1887), στ. 2-3, σ. 2, ἀριθ. 1168 (8-8-1887), στ. 1-3, σ. 1 και ἀριθ. 1346 (1-7-1889), στ. 3, σ. 1.

» Τραμπάντζειο Γυμνάσιο ἐγκαίνια, «Φάρος τῆς Μακεδονίας», ἀριθ. 1234 (16-4-1888), στ. 2-3, σ. 3.

» Τραμπάντζειο Γυμνάσιο πρόσληψη καθηγητοῦ Γαλλικῶν, «Φάρος τῆς Μακεδονίας», ἀριθ. 1362 (6-9-1889), στ. 4, σ. 2.

» Τραμπάντζειο Γυμνάσιο, «Φάρος τῆς Μακεδονίας», ἀριθ. 1392 (1-1-1890), στ. 4, σ. 1 και στ. 1-2, σ. 2.

Σκόπια

Ἐξετάσεις τῶν σχολείων, «Φάρος τῆς Μακεδονίας», ἀριθ. 793 (17-8-1883), στ. 3, σ. 1
καὶ ἀριθ. 859 (18-7-1884), στ. 2, σ. 3.

» Κατάσταση τῶν σχολείων, «Φάρος τῆς Μακεδονίας», ἀριθ. 824 (10-3-1884), στ. 2-3,
σ. 1.

Σοχός

Ἐξετάσεις δημοτικῆς σχολῆς καὶ παρθεναγωγείου, «Ἐρμῆς», ἀριθ. 312 (14-7-1878),
στ. 2, σ. 1.

Στρώμιτσα

Ἐξετάσεις τῶν σχολείων, «Ἐρμῆς», ἀριθ. 512 (18-7-1880), στ. 1, σ. 3.

Τσοτύλι

Τσοτύλειος σχολή, «Φάρος τῆς Μακεδονίας», ἀριθ. 606 (26-9-1881) στ. 2-3, σ. 2.

» Ἑλληνικὸ ἐκπαιδευτήριον Τσοτυλίου ἑξετάσεις Ἰουλίου, «Φάρος τῆς Μακεδονίας»,
ἀριθ. 690 (31-7-1882), στ. 3, σ. 1.

Φιλιπούπολις

Παραίτηση τοῦ Δ/ντοῦ τοῦ Διδασκαλείου κ. Λυσάνδρου Χ. Κώστα καὶ τῆς Δ/ντριάς
τοῦ παρθεναγωγείου κ. Σοφίας Γκίκα, «Ἐρμῆς», ἀριθ. 378 (13-3-1879), στ. 2, σ. 1,

Χρούπιστα (Ἄργος Ὀρεστικό)

Παρθεναγωγεῖο ἑξετάσεις Ἰουλίου, «Φάρος τῆς Μακεδονίας», ἀριθ. 689 (28-7-1882),
στ. 3, σ. 1.

Γυμνασιάρχαι καὶ καθηγηταὶ διαφόρων σχολείων Μακεδονίας, «Φάρος τῆς Μακεδονίας»,
ἀριθ. 978 (14-9-1885), στ. 1-2, σ. 1.

Οἱ διδάσκαλοι τῆς Μακεδονίας, «Φάρος τῆς Μακεδονίας», ἀριθ. 1175 (5-9-1887), στ. 3-4,
σ. 3, ἀριθ. 1178 (16-9-1887), στ. 2-4, σ. 3 καὶ ἀριθ. 1181 (26-9-1887), στ. 1-4, σ. 3.

Εγκύκλιος Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου περὶ σχολείων, «Φάρος τῆς Μακεδονίας», ἀριθ.
1662 (27-2-1893), στ. 2-3, σ. 1.

Αἱ ἐν Ἀνατολῇ Ἰταλικά σχολαί, «Φάρος τῆς Μακεδονίας», ἀριθ. 1345 (28-6-1889), στ. 3,
σ. 1.

Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης

ΣΙΑΗΡΟΤΑΑ ΖΙΩΓΟΤ-ΚΑΡΑΣΤΕΡΓΙΟΤ

ΤΟ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΟ ΡΑΙΚ ἀρ. 171
ΤΟΥ ΡΩΣΙΚΟΥ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

Μὲ τὴν ἐκδοσὴ τοῦ Καταλόγου τῶν ἑλληνικῶν χειρογράφων ποὺ βρίσκονται σήμερα
στὴ βιβλιοθήκη τῆς Ἀκαδημίας Ἐπιστημῶν τῆς ΕΣΣΔ στὸ Λένινγκραντ¹ πληροφορηθῆ-
καμε καὶ γιὰ τὴν ὑπαρξὴ τοῦ ἑλληνικοῦ χειρογράφου ΡΑΙΚ² ἀρ. 171³. Ἡ συλλογὴ χειρο-

1. Βλ. I. N. L e b e d e n a, Opisanie Rukopisnogo Otdela Biblioteki Akademii Nauk SSSR, tom 5: Grečeskie rukopisi (= Περιγραφή τοῦ τμήματος χειρογράφων τῆς Βιβλιοθή-
κης τῆς Ἀκαδημίας Ἐπιστημῶν τῆς ΕΣΣΔ, τόμος 5: Τὰ ἑλληνικά χειρόγραφα), Λένιν-
γκραντ (Nauka) 1973.

2. Πρόκειται γιὰ τὴ συντομογραφία τῆς φράσεως: «Russkij Arheologičeskij Institut v Konstantinopole» (= Ρωσικὸ Ἀρχαιολογικὸ Ἰνστιτούτο Κωνσταντινουπόλεως).

3. I. N. L e b e d e n a, ὀ.π., σ. 189.